Overzicht beheeractiviteiten 2019

Onderhoud door vrijwilligers

In 2019 is er veel gesnoeid en gemaaid. Zo zijn delen van meidoornheggen gelegd op 'Oost' en langs de Kleine Beek. Op enkele plekken is braamstruweel teruggesnoeid en is snoeiwerk verricht aan heggen rond het Evenementenplein (Evp). Hiervoor is een accuheggenschaar aangeschaft.
Langs de Landbouwweg zijn wilgen geknot en het wilgengriend is gedeeltelijk verder afgezet. Op de oever langs de vorig jaar opgeschoonde sloot (W4) zijn eerder afgezette wilgen opnieuw afgezet om ze op deze plek uiteindelijk te laten verdwijnen. Aan de weilandzijde van deze sloot is een schrikdraad geplaatst om de hergeprofileerde oever te beschermen tegen vertrapping door het vee.
In het moeras en op het Evp is riet gemaaid en ook de wandelpaden zijn gemaaid. Op het pad naar het pontje zijn dit jaar weer houtsnippers opgebracht. De nieuwe struikenaanplant bij de poelen op Tweede Langkamp is nogmaals vrijgezet.
In juni is op meerdere plekken Jacobskruiskruid uitgestoken en een groeiplek van Japanse duizendknoop is opnieuw aangepakt.

Op enkele plekken zijn meidoorns bijgeplant en wilgenstaken in de grond gezet.
Op perceel Tweede langkamp is als experiment een strookje handmatig geplagd en hierop is kruidenrijk maaisel uitgestrooid.

Dit jaar is verder gewerkt aan herstel van rasters en het opruimen van overtollige rasters.
Ook is de toegang naar 'Oost' definitief heringericht.

In het voorjaar is een visdiefvlot gemaakt en geplaatst op het open water op 'Oost'. De visdieven hebben zich echter nog niet laten zien. In 2020 zal het vlot verder van de oever worden verankerd.
Eind van het jaar is een nieuwe minigraver aangeschaft.

Visdiefvlot te water

Educatieve activiteiten

In 2019 zijn er diverse rondleidingen verzorgd, o.m. voor een groep van 21 biologiestudenten van de HAN, ruim 50 cursisten tbv. de gidsencursus van het IVN, voor 6 medewerkers van zorgboerderij 'Madelief', 25 leden van organisatie 'Zicht' en voor Landschapsbeheer Groesbeek.

Leerlingen van diverse scholen hebben het gebied bezocht. Gedurende het schooljaar komen tweewekelijks ca. 25 leerlingen van vrije school De Meander op een 'eigen' terrein klussen.

Ook hebben 17 leerlingen van het gymnasium en 28 leerlingen en 10 begeleiders van basisschool De Wieken in het terrein gewerkt.
Door het IVN is een 'slootjesdag' georganiseerd voor 150 kinderen en ouders.
In november heeft Praktisch Natuurbeheer van het IVN met 30 leden een werkochtend gehouden.
Tot slot zijn door vrijwilligers van 't Zwanenbroekje diverse 'privé-excursies' verzorgd.

Regulier beheer van de graslanden

In 2019 is door SLOG wederom een jaarcontract gesloten met Marc Buchner voor de inscharing van Limousinrunderen en heideschapen. Vanaf eind april hebben in het gebied ca. 20 schapen met lammeren en 7 runderen geweid; de schapen aanvankelijk op de overhoeken, incl. het Evenemententerrein, en later samen met de koeien over het hele terrein.
Begrazing van delen van het moeras door runderen is dit jaar voortgezet en lijkt goed uit te pakken.

Medio juni zijn 3 percelen gemaaid: Haverkamp noordelijk deel, Zwanenbroekje en Eerste Langkamp. Eind juli zijn het zuidelijke deel van Haverkamp en Tweede Langkamp gemaaid. Het hooi is deels afgevoerd als veevoer en deels (vanwege grote hoeveelheid heermoes) als potstalstro. Het hooi van Eerste Langkamp is wederom op het perceel op een hoop gezet voor compostering.
Haverkamp is nabeweid door runderen en Tweede Langkamp door schapen.

Exmoors in 't Zwanenbroekje

Nieuw voor 't Zwanenbroekje is begrazing door pony's. Op 1 november zijn als experiment 5 Exmoorpony's ingeschaard: een hengst, 2 merrie's en 2 veulens. Ze blijven tot 1 april in het gebied.

Paarden en pony's grazen anders dan runderen en de verwachting is dat hiermee een grotere biodiversiteit wordt verkregen.

Inrichtings- en herstelmaatregelen

Begin december 2018 is de brede sloot (W4) op perceel Tweede Hoge Wei opgeschoond. In 2019 lag deze sloot er schitterend bij. Zo werd er weer krabbescheer gezien en ook kikkerbeet groeide er volop. Wel was er na verloop van tijd sprake van vertrapping van de hergeprofileerde oever door de runderen. Om verdere vertrapping te voorkomen is een stroomdraad geplaatst.

Sloot (W4) in 2019

Het veegsel en de bagger uit de sloot dat op hopen is gezet om in te klinken, zal in 2020 ter plekke in eigen beheer worden verspreid en ondergewerkt.

Ook de poelen die in 2017 zijn opgeschoond lijken zich goed te ontwikkelen. De drinkpoel is toen uitgerasterd om te voorkomen dat de runderen de oevers opnieuw zouden vertrappen. Deze maatregel heeft goed uitgepakt.

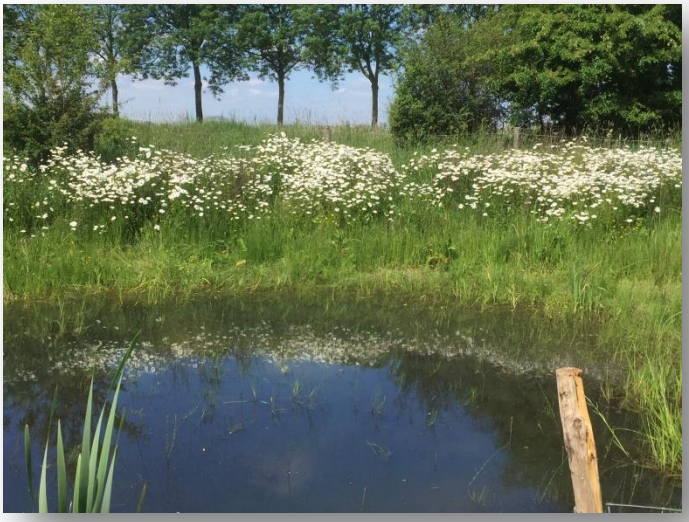

Drinkpoel in 2019

Inventarisatie en monitoring

De poelen op het terrein zijn dit jaar voor de vijfde achtereenvolgende keer geïnventariseerd door Ton Jansen op het voorkomen van amfibieën.
In P1 (‘stiltepoel’) en P2 (‘drinkpoel’) zijn Kamsalamander, Kleine watersalamander (zowel juvenielen als adulten) en veel Bastaardkikker aangetroffen. In P3 (paaipoel) zijn alleen enkele Kleine watersalamanders en adulte Bastaardkikkers aangetroffen. Deze poel is nagenoeg dichtgegroeid. In 2020 zal deze worden opgeschoond.
In P4 (‘educatieve poel’) is eiafzet van Kam- en Kleine watersalamander gevonden. In deze poel zit veel Driedoornige stekelbaars. In P5 zijn alleen veel Bruine- en Bastaardkikker gezien.
In de nieuwe poelen (P6 en P7) zijn veel eiklompen en –snoeren van resp. Bruine kikker en Gewone pad aangetroffen, als ook eieren en larven van Kamsalamander en Kleine watersalamander. In P6 zijn ook adulte Kamsalamanders gevonden.

In 2019 zijn er waarnemingen geweest van Cetti’s zanger, roerdomp, baardmannetje, waterral, sprinkhaanrietzanger, krakeend, dodaars, watersnippen (Grote Kopse kamp) , ijsvogel (W4).

In het afgelopen jaar zijn voor het eerst waarnemingen gedaan van orchissen. Begin juni werd een Gevlekte orchis aangetroffen op Spraeheuvel en in een ruigtestrook langs de sloot W4.

De bever was dit jaar weer volop actief. Zo werd op 30 december een forse knotwilg geveld vlakbij het trekpontje. Gelukkig was er geen schade.

Trekpontje op 30 december